

KF10 Havnen tilbage til københavnere

Baggrund

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede den 9. november 2017 at arbejde videre med nedenstående 10 forslag til projekter i havnen.

Det fremgår af udviklingsplanen for Københavns Havn 2015, at havnerummet skal fremmes som et vigtigt offentligt rum, der samler byen. En sådan udvikling kan understøttes ved at etablere nye opholdssteder langs havnen og gennem forbedret adgang til vandfladen.

Indhold

Budgetønsket indeholder 10 forslag, der præsenteres selvstændigt. Alle forslagene kan realiseres uafhængigt af hinanden. Da alle forslagene er på et tidligt stade, tages der ikke højde for eventuelle driftsudgifter. De samlede udgifter for alle præsenterede forslag beløber sig til 26 mio. kr.

1) En pulje til etablering af nye kooperative bådelaug (f.eks. 5 mio. kr.).

For at understøtte foreningslivet på vandet kan der oprettes en pulje, der giver foreningerne lettere adgang til finansiering af materiel.

Kultur og Fritidsudvalget kan stå for udmøntningen af en sådan pulje. Puljen kan indeholde krav om f.eks. 10 pct. medfinansiering fra foreningen efter samme princip som i f.eks. Klubhuspuljen. Københavns Kommune kan varetage rådgivningen af ansøgere og fungere som bindeled mellem ejere af bolværk, By og Havn og borgere, der ønsker at oprette bådpladser og bådelaug eller anlægge opbevaringsfaciliteter.

2) Bedre overblik over ledige kajpladser for turister i havnen (f.eks. 0,5 mio. kr.).

Der er efterspørgsel på gæstepladser til turister, som kommer til byen i motorbåd eller lystbåd. Turisterne er samtidig udfordret i forhold til at finde eventuelle ledige gæstepladser.

For at skabe bedre overblik over havnepladser kan der oprettes en online platform med information om ledige gæstepladser. Platformen kan også indeholde informationer, der kan understøtte oprettelsen af flere bådpladser og bådelaug. Bedre overblik og lettere adgang til viden om ledige kajpladser vil også understøtte ambitionen om en åben og levende by, hvor det er nemt at være turist - også når man kommer til byen fra vandsiden. En oversigt over ledige kajpladser kræver et samarbejde med lystbådehavnene i København.

3) Etablering af korttidsgæstepladser til lystbåde og motorbåde (f.eks. 3 mio. kr.).

Efterspørgslen efter gæstepladser kan udover bedre overblik over ledige kajpladser også løses ved at etablere korttidsgæstepladser til lystbåde. Der kan ses nærmere på mulighederne i Sdr. Frihavn i Nordhavn, eller nord for Judichærs Plads ved Eskadrevej på Nyholm.

Begge placeringer (og øvrige placeringer i havnen) er imidlertid udfordret af, at kajkanterne har forskellige ejere.

Nye gæstempladser forudsætter dermed dialog med private grundejere og en godkendelse fra By og Havn til at bruge vandarealet. Desuden kræves det flere steder, at der er mulighed for at give adgang til land med etablering af f.eks. træbrygge eller bro, hvilket normalt kræver tilladelse fra Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen. Prisniveau vil afhænge af, hvordan træbryggen udformes, men et ca. estimat skydes til at være i størrelsesordenen 3 mio. kr.

4) Udvidelse af sejlklubberne på søerne (f.eks. 1 mio. kr.).

Med støtte fra Nordea Fonden (0,8 mio. kr.) har Søernes Sejlklub øget træningsudbuddet, hvormed medlemstallet er fordoblet. Støtten blev bevilliget til renovering af klubbens bådebro samt indkøb af ekstraudstyr. Børne- og ungeholdene er, på trods af en nylig udvidelse, fuldt bookede.

Nordea Fondens støtte udløb den 31. december 2017. For at sikre fortsat aktivitet på Peblingesøen i 2018 foreslås det, at der afsættes 30.000 kr. til aflønning af trænere. Beløbet er estimeret på baggrund af tilskuddet fra Nordea Fonden. Desuden foreslås det, at der afsættes midler til vedligehold. Beløbsstørrelsen vil i givet fald skulle afdækkes i nærmere dialog med Søernes Sejlklub.

5) Pulje til badezoner og kajnedgange (f.eks. 2 mio. kr.).

Flere badezoner vil lette presset på de eksisterende anlæg og badezoner, ligesom det vil udvide københavnernes muligheder for at bruge havnen aktivt. Prisen for en badezone afhænger af placering og adgang til toiletfaciliteter. En badezone koster i omegnen af 0,5 mio. kr. Skal en badezone kombineres med en kajnedgang, skal der lægges yderligere 0,1 mio. kr. oveni prisen. Prisen for rengøring og toiletvogn er i omegnen af 0,1 mio. kr. årligt. De årlige driftsomkostninger estimeres at være i omegnen af 0,2 mio. kr.

6) Støttepunkter på land (f.eks. 5 mio. kr.).

Udstyr til maritime aktiviteter, som kajak, roning og stand up paddle, er pladskrævende og optager en del plads til depot og opbevaring. Til gengæld er der ikke store og dyre krav til selve opbevaringen – det skal være tørt, aflåst og tæt på vandet. For at gøre det lettere og

mere attraktivt at benytte havnens faciliteter, foreslås det at afsætte midler til bedre opbevaringsmuligheder. Midlerne kan reserveres i en pulje rettet mod både organiserede og uorganiserede idrætsforeninger omkring havnen. Kultur og Fritidsudvalget kan stå for udmøntningen af en sådan pulje.

7) Nyt havnekulturhus i Nordhavn (f.eks. 1,7 mio. kr.).

Det midlertidige "Havnekulturkontor" blev etableret i 2016 for at opnå dialog med det voksende antal aktører i Nordhavn. Borgere, virksomheder, foreninger og lokaludvalg har responderet positivt på forvaltningens tilstedeværelse, og graden af borgerinddragelse og samskabelse i området er høj. Havnekulturhuset råder i dag over ca. 1.250 kvadratmeter. Huset danner rammen om en række arrangementer og fungerer som den første kulturfacilitet i Nordhavn.

Hvis "Havnekulturkontoret" skal videreføres, skal der afsættes midler til et nyt lejemål. Der er endnu ikke udpeget et specifikt lejemål. Et forsigtigt skøn er, at de årlige driftsomkostninger til et havnekulturhus vil være i størrelsesordenen 1,7 mio. kr. Beløbet er sammensat af 1,0 mio. kr. til leje samt forbrugsudgifter og 0,7 mio. kr. til aktiviteter og bemanning af kontoret. Det er i ovenstående forudsat, at det er muligt at opnå deponeringsfritagelse, hvilket forudsætter, at lejeperioden ikke vil overstige tre år.

8) Aktiviteter under vand, etablering af flere maritime nyttehaver (f.eks. 7,3 mio. kr.).

Foreningen De Maritime Nyttehaver har fået tilladelse fra Kystdirektoratet til at etablere en dyrkningsenhed ved Middelgrundsfortet i Øresund i samarbejde med Ungdomsøen. Dyrkningsenheden i Øresund vil understøtte formidlingsplatformen på Bølgen.

Hvis formidlingsplatformen skal indfri sit fulde potentiale, bør der etableres:

- Undervandskammer med offentlig adgang - integreret i den eksisterende bølgestruktur – hvor man kan gå ned under vandet og kigge ud på livet i vandet.
- Undervandsbelysning så afgrøderne bliver oplyst, og så den forbipasserende kan få en oplevelse ud af at gå forbi.
- En flydende platform med simple køkken- og demonstrationsfaciliteter så man kan gennemføre 'Åben skole' undervisningsforløb med Børne- og Ungdomsforvaltningen og modtage nationale og internationale besøgende i samarbejde med Besøgstjenesten.
- Testdyrkningsfaciliteter til muslinger, tang og østers rundt om platformen i form af gangbroer med bæreliner imellem og en form for træk, så man let kan hive afgrøder op af vandet.
- Et indendørs område i form af to containere, der kan bruges til opbevaring af grej og materiel til formidling og undervisning samt til gennemførelse af undervisning ved dårligt vejr. Containerne bør være isolerede og have koldt og varmt vand året rundt. I en af containerne bør der opstilles et fødevarer-godkendt køkken med opvask, udsugning etc. Teknik- og Miljøforvaltningen påpeger, at der formentlig skal søges om dispensation fra gældende fredning, for at projektet kan realiseres.
- Et lukket karsystem til fødevarer-godkendt opbevaring af levende afgrøder (muslinger, østers og andet) med pumpe og vandrensning.
- Toilet med vand året rundt.
- Plancher, skilte og lignende, der klart viser, hvad det er, der foregår. Skilte skal være på både dansk og engelsk.
- Anløbsplads for kajaker.

En umiddelbar vurdering er et anlægsestimater på 7,3 mio. kr. til etablering af bl.a. undervandskammer og undervisningslokale med dertilhørende køkken. Dertil vil der være

afledt drift, som for el, vand og varme forventes at blive afholdt under en brugsaftale med De Maritime Nyttelhaver. Dertil kommer ekstra renholdsudgifter af 1 time/uge, hvilket svarer til anslået 25.000 kr. om året.

9) *Street-fishing i Københavns Havn. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.*

Områderne i havnen, hvor det er tilladt at fiske, fremgår med mørkegrøn markering på ovenstående billede. Ønskes flere arealer i havnen at fiske fra, end hvad der er tilladt i dag, kræves en ændring af Havnereglementet. En ændring af Havnereglementet skal afstemmes med Trafik- og Søfartsstyrelsen.

10) *Adgang til betonplatforme som omkranser bropillerne på Langebro og Knippelsbro (f.eks. 0,5 mio. kr.).*

For at imødekomme visionen om at skabe bedre adgang til vandet, foreslås det at skabe adgang til de betonplatforme, som omkranser bropillerne på Langebro og Knippelsbro. I relation hertil er det væsentligt at nævne, at Langebro og Knippelsbro er fredet.

Teknik og Miljøforvaltningen, som står for drift og vedligehold af de to broer, er forbeholdne overfor forslaget om at skabe offentlig adgang til disse arealer. Flere af bropillerne benyttes i forbindelse med arbejder på broerne, mens andre er

uhensigtsmæssigt indrettet i forhold til publikumsophold. For at afdække mulighederne for at skabe adgang til arealerne omkring bropillerne kræves der yderligere undersøgelser.

Økonomi

Anlægsudgifterne til de 10 forslag til projekter i havnen beløber sig til samlet 26 mio. kr.

Tabel 1 – Samlet overblik over de stillede forslags økonomi

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2018 p/l)	Styrings- område	2018	I alt
1) En pulje til etablering af nye kooperative bådelaug	Anlæg	5.000	5.000
2) Bedre overblik over ledige kajpladser for turister i havnene	Anlæg	500	500
3) Etablering af korttidsgæstempladser til lystbåde og motorbåde	Anlæg	3.000	3.000
4) Udvidelse af sejlkubberne på Søerne.	Anlæg	1.000	1.000
5) Etablering af badezoner og kajnedgange.	Anlæg	2.000	2.000
6) Etablering af støttepunkter på land.	Anlæg	5.000	5.000
7) Nyt havnekulturhus i Nordhavn	Anlæg	1.700	1.700
8) Aktiviteter under vand, etablering af flere maritime nyttehaver.	Anlæg	7.250	7.250
9) Street-fishing i Københavns havn	Anlæg	0	0
10) Adgang til betonplatforme som omkranser bropillerne på Langebro og Knippelsbro	Anlæg	500	500
Udgifter i alt		25.950	25.950

Risikovurdering

Forslagene er alle på et tidligt stadie, hvorfor der eksisterer usikkerhed om de estimerede udgifter. Det kan betyde, at der kan blive behov for flere eller færre midler end beskrevet i budgetnotatet. Desuden forudsætter en række af forslagene dialog og godkendelser fra en række interessenter som By og Havn, private grundejere og andre forvaltninger i kommunen.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 – Anlægs- og planlægningsudgifter

Anlæg (1.000 kr. – 2018 p/l)	Udvalg	Bevilling	2018	I alt	*
Anlægsudgift - <i>En pulje til etablering af nye kooperative bådelaug</i>	KFU	3510	5.000	5.000	
Planlægningsbevilling – <i>Bedre overblik over ledige kajpladser for turister i havnene</i>	KFU	3510	500	500	
Anlægsudgift - <i>Etablering af korttidsgæstempladser til lystbåde og motorbåde</i>	KFU	3510	3.000	3.000	
Anlægsudgift - <i>Udvidelse af sejlkubberne på Søerne.</i>	KFU	3510	1.000	1.000	
Anlægsudgift – <i>Etablering af badezoner og kajnedgang</i>	KFU	3510	2.000	2.000	
Anlægsudgift - <i>Etablering af støttepunkter på land</i>	KFU	3510	5.000	5.000	
Planlægningsbevilling – <i>Nyt havnekulturhus i Nordhavn</i>	KFU	3510	1.700	1.700	
Anlægsudgift – <i>Aktiviteter under vand, etablering af flere maritime nyttehaver</i>	KFU	3510	7.250	7.250	
Anlægsudgift – <i>Adgang til betonplatforme som omkranser bropillerne på Langebro og Knippelsbro</i>	KFU	3510	500	500	
Udgifter i alt			25.950	25.950	

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har været i ejendomsfaglig høring hos ØKF samt hos Ejendomsdrift og Service, KFF.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Projekterne er forankret i forskellige dele af byen langs Københavns Havn, herunder Østerbro, Indre By, Vesterbro/Kgs. Enghave og Valby.